

DIVADLO KOMEDIE

Vilém a Alois MRŠTÍKOVÉ - MARYŠA

PREMIÉRA: 10. PROSINCE 2013

ROZHOVOR S REŽISÉREM JANEM NOVOTNÝM

Kdo je, podle vás, v Maryše zápornou postavou?

Venkovsko-křesťanská frazeologie, která je schopna zabíjet. Je to frazeologie zvykového myšlení. Uvědomme si dobu, kdy se děj odehrává. Přesvědčování Maryši k sňatku stojí na velmi chatrných nohách. Toto přesvědčování je artikulováno pouze frázemi, které ji jen utvrzují v prázdnotě obsahu. „*Řeč se mluví a voda teče a všechno omyje...*“ „*Odende-li Vávra, přijde druhé, zas třetí – Petr nebo Pavel.*“ „*My sme poslouchali rodičů a to nese požehnání.*“

Maryša to ví, ale sama se také nechce postavit rodičům, a tím porušit tehdejší normy. Všichni se chovají správně, snaží se pohybovat v rámci morálky té doby, ale to vede jen a jen k porušení morálních zásad a Desatera, které je jednou z hlavních hybných pák celého dramatu. "Cti otce svého a matku svou" dovede Maryšu k nejstrašnějšímu porušení Desatera – nezabiješ. Jak děsivá spirála.

Říkal jste také, že prvotním hybným motivem hry je láska... či lásku máte na mysli?

Lásku mateřskou. Rodiče chtějí pro své dítě jen to nejlepší a jejich přání a způsob jeho naplnění je v té době zcela obvyklý a běžný. Lízalka sice cítí, že by mohly nastat problémy, ale Lízal tomu přikládá daleko menší váhu, protože situaci příliš nedomýšlí a je přesvědčen, že jde o dobro dcery. Proto v dialogu s Vávrou dává na stejnou roveň ošetření hříbete a svatbu své dcery a Vávrou otázku „A nebude-li Maryša chcet?“ odbude jen ledabyle. Jediným problémem pro něj je, aby neprodělal na věnu. Aby Vávrovy požadavky nebyly příliš přemrštěné.

A co láska Francka a Maryši?

Franckovi se Maryša líbí, ale láska to, podle mě, není. Je to spíše kamarádství. Když byly ještě dětmi, tak se nad jejich vztahem nikdo nepozastavoval, ale nyní, v dospívání nikdo neví, co se v těch mladých hlavách může urodit. Hlavně Lízalka si není jistá, zda tam není něco víc než kamarádství a vzhledem k Franckově chudobě má strach, že se do sebe zamilují, a to ona nechce dopustit. Chce dceru dobře provdat a zajistit. Chová se jako každá matka v kterékoliv době, ale neví, že o lásce v tomto případě nemůže být ani řeč. Jejich rozloučení v začátku hry není osudový rozchod zamilovaných lidí. Není v něm ani stopa po nějakém osudovém rozchodu. Jen bezradnost a trapnost. Ale ta pramení z toho, že se v tuto chvíli oba stávají dospělými. Jako děti by to zvládly daleko jednodušeji, mnohomluvněji a košatěji. Jakoby to byl okamžik dospívání. Ne lásky, ale pouze dospívání.

Na otázky Vojty Štěpánka odpovídal režisér Jan Novotný